

Dve veľké skutočnosti potrebné pre spásu hriešnika

Stav každého jedného človeka – 2 veľké problémy

DIAGNÓZA

Božie slovo je ako lekárstvo. Aby bol pacient vyliečený, musí dostať účinné lieky. Aby dostal účinné lieky, musí byť najprv spoľahlivo a pravdivo diagnostikovaný. Božie slovo prináša pravdivú a spoľahlivú diagnózu človeka: Každý človek je nakazený chorobou, ktorou je **porušenie a smrť**.

Všetci zhrešili (Rímskym 3:23). **Niet spravodlivého ani jedného** (Rímskym 3:10–12).

Prvým veľkým problémom, ktorý človek má, je **vina**. Človek je hriešna bytosť, hreší. Boh je spravodlivý, čo v sebe obsahuje aj ten rozmer, že človeka dal pod zákon, ktorý definuje spravodlivosť. Prestúpenie tohto zákona, čiže prestúpenie Božej prikázanej/nariadenej vôle (spravodlivosti zo zákona) Boh spravodlivo trestá:

Odplata za hriech je smrť (Rímskym 6:23, Ezechiel 18:4, 18:20).

Scenár je nasledovný: Vieme, že sme smrteľné bytosti, že raz zomrieme. Človek odžije svoj život a zomrie. Boh potom tento ľudský život pomeria, pomeria podľa zákona, ktorý je spravodlivý, čiže preukáže na súde skutkovú podstatu, mieru našej vlastnej spravodlivosti, spravodlivosti zo zákona, spravodlivosti zo skutkov (spravodlivosť, ktorú sme reálne odžili): „**A ako je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom súd**“ (Židom 9:27). Tento súd prebehne tak, že sa otvoria knihy, v ktorých sú zapísané všetky skutky človeka (Zjavenie 20:12). Mŕtvi budú súdení podľa svojich skutkov. Pred Bohom neostane skrytý ani jeden skutok, na všetko sa príde, pred Božím súdom neexistuje možnosť, že by niektorý skutok nebolo možné pred súdom dokázať, a Boží súdny výrok nemožno zmarit ani pokriviť. Vymožiteľnosť práva u Boha je dokonalá. Problém je, že všetci zhrešili a niet spravodlivého ani jedného. A súdny výrok znie: Odplata za hriech je smrť. Konkrétne **druhá smrť** (Zjavenie 20:14, 21:8), čiže večné zatratenie (Marek 9:44/46/48), **večné zahynutie** (2. Tesalonickým 1:9) preč od Božej tváre, v Božej neprítomnosti (Matúš 8:12, 13:42, 13:50, 22:13, 24:51, 25:30, Lukáš 13:28), v ohnivom jazere (Matúš 3:12, Lukáš 3:17, Zjavenie 20:14, 21:8).

Prečo to ale takto je ?

Vec je ešte horšia, ako sa zdá. Človek má ešte oveľa hlbšiu rovinu problému, druhý ešte závažnejší problém. Tým problémom je to, že Boží súdny výrok „odplata za hriech je smrť“ sa na nás nevztiahne až na súde skutkov (súd veľkého bieleho trónu) po našej smrti, ale sa nás týka už pri našom narodení:

My od svojho narodenia žijeme smrťou, toto žitie smrti končí fyzickou smrťou,
po ktorej je súd, ktorého spravodlivým trestom je druhá smrť, večné zahynutie

Prečo to ale takto je ?

Na vine je náš prvotný/pôvodný otec, náš pra–pra–...–pra–starký, **Adam**. On je otcom celého ľudstva, všetkých zemských ľudí. Kvôli tomu, čo spáchal, platí, že je otcom všetkých smrteľných ľudí. Adam je jedinečný človek. Nemá predkov, nemá rodokmeň. Je Bohom stvorený na počiatku. Život mu vdýchol sám Boh. Mal jedinečné postavenie pred Bohom, pretože vo svojom postavení reprezentoval celé ľudstvo, všetkých svojich potomkov, ktorí sa ešte len mali narodiť (pre pochopenie tohto princípu reprezentácie uveďme príklad: Dávid a Goliáš, obaja zastupujúci svoje armády. Keď jeden prehral, prehrala celá jeho armáda. Keď jeden zvíťazil, zvíťazila celá jeho armáda. Príklad: kráľ zastupujúci celý národ: Keď Dávid ako kráľ zhrešil pri sčítaní ľudu, trest prišiel na národ, nielen na Dávída samotného). Adam bol pod Božím prikázaním. Keď ho prestúpil, zhrešil. Jeho hriech a jeho vina sú pre jeho výnimočné postavenie také veľké, že trest prichádza nielen na Adama, ale aj na celé ľudstvo, na všetkých jeho potomkov. Keďže odplata za hriech je smrť, smrť prešla na všetkých ľudí, pretože v Adamovi všetci zhrešili.

*Preto ako skrze jedného človeka vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť,
a tak prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zhrešili* (Rímskym 5:12)

Toto v sebe nesie dve roviny:

Prvou rovinou je to, že kvôli Adamovi sme vinní. Boh nám počíta vinu za Adamov hriech. Pre túto vinu musíme raz fyzicky zomrieť a za tým byť spravodlivo odsúdení do druhej smrti, čiže našim trestom je večné zahynutie.

Druhou rovinou je to, že pre Adamovu vinu prišla kľiatba porušenia ako súčasť Božieho trestu. V dôsledku porušenia dedíme po Adamovi porušenie hriechom (**hriešnu prirodzenosť**). Na tento svet sa rodíme už **mŕtvi**. Aj keď žijeme, sme v istom zmysle (duchovne) mŕtvi. Žijeme určitú formu smrti, ktorá sa dá nazvať **porušenie**, a je definovaná takto:

- *sme mŕtvi vo svojich previneniach a vo svojich hriechoch* (Efezským 2:1, 2:5)
- *sme mŕtvi v hriechoch a v neobrezanosti svojho tela* (Kolosenským 2:13)
- *sme telesní, nemajúci ducha* (Júda 1:19)
- *sme telesní, predaní pod hriech* (Rímskym 7:14)

Náš stav porušenia plodí dôsledky:

- Našou prirodzenosťou je hrešiť, hriech je nám vlastný, sme pod nadvládou hriechu, nedokážeme nezhešiť
- Sme duchovne mŕtvi, nemajúci Ducha, nedokážeme Boha poznať, milovať a mať s ním vzťah, nedokážeme porozumieť duchovným záležitostiam: „*Ale telesný človek nechápe vecí Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, lebo sa majú duchovne posudzovať*“ (1. Korintským 2:14).

Zhrnieme si to: Máme dvojaký vážny problém (dokonca trojaký):

- (1) Máme vinu (dvojakú: vinu za Adamov hriech a vinu za naše vlastné hriechy)
- (2) Máme hriešnu prirodzenosť: Vlastné hriechy páchame kvôli nej, zdedili sme ju od Adama
- (3) Sme duchovne mŕtvi (nemajúci ducha/Ducha)

Riešenie – spasenie (záchrana, spása)

ÚČINNÝ LIEK

Ak máme byť účinne vyliečení z porušenia (hriešnej prirodzenosti) a zo smrti, potom musí byť vyriešené nasledovné:

- (1) Musí byť odstránená naša vina (dvojaká: vina za Adamov hriech a vina za naše vlastné hriechy)
- (2) Musíme vstať z mŕtvych (narodiť sa znova, dostať Ducha, aby sme viac neboli „nemajúci ducha“)

Aby to bolo možné, musí Božie dielo spásy obsahovať tiež dve roviny:

- (1) Ospravedlnenie
- (2) Vzkriesenie z mŕtvych (oživenie)

Ospravedlnenie

Ospravedlnenie z viery

Ospravedlnenie je právna záležitosť. Ospravedlnenie rieši otázku viny a trestu. Ospravedlnenie nerieši zmenu našej prirodzenosti. Ospravedlnenie neodstraňuje našu hriešnu prirodzenosť (porušenie).

Ospravedlnenie a jeho charakter pochopíme ľahko v prípade človeka, ktorý je pod zmluvou skutkov. Pod zmluvou skutkov (pod zákonom) musí človek (sám, svojimi skutkami) naplniť všetky požiadavky zákona a neprestúpiť ani jeden zákaz zákona. Človek pod zákonom, keď dokončí svoj beh života, ide po smrti na súd, kde sa na súde pomeria celý jeho život, zistí sa skutková podstata, pomeria sa jeho **vlastná spravodlivosť** (*spravodlivosť zo zákona, spravodlivosť zo skutkov, spravodlivosť zo skutkov zákona*). Každý kto by dosiahol dokonalú stopercentnú vlastnú spravodlivosť, by bol na súde *vyhlásený za spravodlivého*, čiže v biblickej terminológii by bol **ospravedlnený zo skutkov** (Rímskym 10:5, Galatským 3:12).

Z Písma vieme, že takáto cesta k spravodlivosti je len hypotetická. Žiaden človek sa nestane a ani nemôže stať spravodlivým zo zákona, zo skutkov, na základe vlastnej odžitej spravodlivosti. Dôvod, prečo to nejde, je ten, že sa rodíme porušení a pod nadvládou hriechu, hrešiť je nám vlastné, je to súčasť našej prirodzenosti, nedokážeme nezhešiť ani raz počas celého života, nedokážeme pod zákonom obstať.

„pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnené pred ním niktoré telo, lebo skrze zákon poznanie hriechu“
(Rímskym 3:20)

„Ale vediac, že sa človek neospravedľuje zo skutkov zákona, ale skrze vieru Ježiša Krista, aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery Kristovej a nie zo skutkov zákona pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnené niktoré telo“
(Galatským 2:16)

Ak je **ospravedlnenie zo skutkov zákona** u človeka nemožné, potom ako môže byť človek ospravedlnený, aby sa stal pred Bohom spravodlivý a mohol byť zachránený od trestu za hriech? Boh ako súčasť plánu a diela spásy pripravil **ospravedlnenie z viery**. Ospravedlnenie z viery je zásadne iné ako ospravedlnenie zo skutkov zákona. Pri ospravedlnení z viery sa nevyžaduje preukázanie skutkovej podstaty vlastnej spravodlivosti človeka. Preto pri ospravedlnení z viery nie je potrebné čakať na dokonanie života človeka, aby sa mohla pomeriť skutková podstata a vyniesť súdny výnos/výrok (spravodlivý verzus vinný). Ospravedlnenie z viery nie je založené na vlastných skutkoch, ale na viere. Pri ospravedlnení z viery nie je potrebné preukázať skutkovú podstatu vlastnej spravodlivosti človeka, je potrebné preukázať **vieru človeka**.

Akú vieru? V ére pred Golgotou vieru v Božie zasľúbenia týkajúce sa spasenia, v ére po Golgote vieru v evanjelium, vieru v ukrižovaného a vzkrieseného Krista. Z kontextu Písma vieme aj to, aké kvality musí táto vieru mať. Musí to byť živá vieru, vieru, ktorá poslúcha, vieru, ktorá má ovocie, vieru, ktorá vytrvá až do konca (na rozdiel od viery, ktorá je mŕtva, a na rozdiel od viery, ktorou verí druhá a tretia pôda z podobnosti o štvorakej pôde).

Pri ospravedlnení z viery Boh **počíta vieru za spravodlivosť** (Genezis 15:6, Rímskym kapitoly 3 a 4, Galatským k. 2 a 3). Ospravedlnenie z viery je Boží súdny výnos/výrok, ktorým Boh prehlasuje uverivšieho hriešnika za spravodlivého – **dokonale spravodlivého raz a navždy** – a podľa toho s ním od tohto momentu jedná/koná/nakladá.

Ospravedlnenie neznamená zmenu prirodzenosti človeka. Ospravedlnenie nerieši porušenosť človeka, nerieši jeho hriešnu prirodzenosť a padlý stav, nerieši jeho telesnosť. Túto stránku spásy rieši **zmena prirodzenosti – oživenie, vzkriesenie z mŕtvych**. Výsledkom ospravedlnenia z viery je to, že ospravedlnený hriešnik je pred Bohom raz a navždy dokonale spravodlivým. Toto je princíp *Sola Fide* – **jedine z viery, vierou samotnou**. V kontraste k tomuto princípu stojí katolícke evanjelium, učenie katolicizmu, v ktorom ospravedlnenie, nazývané „ospravedlivenie“ znamená postupnú premenu hriešnika na spravodlivého cez prostriedky, ktorých súčasťou sú okrem viery aj sviatosti, skutky ako vlastné zásluhy, prostredníckou úlohou vysveteného kňazstva a katolíckej cirkvi. To je falošné evanjelium, nebiblické ospravedlnenie, učenie, ktoré nemá moc spasiť ľudskú dušu.

Kristus a jeho dielo ako základ pre ospravedlnenie z viery

Bez Spasiteľa Ježiša Krista a jeho vykupiteľského diela by ospravedlnenie z viery nebolo možné. Kristova obeť na kríži tvorí základ pre ospravedlnenie z viery. Keď Boh ospravedľuje hriešnika z viery, tak jeho hriechy započíta Kristovi, ktorý ich vyniesol na kríž a zástupne za ne zobral trest smrti za hriech. Zároveň, Boh keď počíta kajuvšiemu uverivšiemu hriešnikovi jeho vieru v Krista za spravodlivosť, tak mu počíta Kristovu spravodlivosť (1 Korinským 1:30), ktorú Kristus odžil v tele ako človek ako svoju vlastnú spravodlivosť pod zákonom. Ospravedlnený uverivší hriešnik nepríde na súd na odsúdenie, pretože odsúdený bol zástupne namiesto neho Ježiš Kristus (Ján 5:24). O ospravedlnenom platí, že prešiel zo smrti do života. To platí raz a navždy. Prečo? Lebo ospravedlnenie z viery je raz a navždy. To, že Ježiš nezomrel na kríži ako obyčajný smrteľník, ako Adamov potomok, za svoje vlastné hriechy, ale že zomrel zástupne za naše hriechy, je potvrdené, dokázané a zjavené tým, že vstal z mŕtvych. **Vstal z mŕtvych – pre naše ospravedlnenie** „*ktorý bol vydaný pre naše hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie*“ (Rímskym 4:25).

Ospravedlnenie z viery je z čírej milosti, pretože nevyžaduje našu vlastnú spravodlivosť, naše zásluhy. Neznamená to však, že by ospravedlnenie bolo nespravodlivé. Práve naopak. Ospravedlnenie z viery neobchádza Božiu spravodlivosť, ale Božiu spravodlivosť a zákon stavia v platnosť. Všetky hriechy a všetky viny ospravedlnených z viery boli spravodlivo a podľa zákona potrestané – zástupne na Kristovi na kríži Golgoty. Spravodlivosť zo zákona bola naplnená, bola odžitá, bola dosiahnutá – túto spravodlivosť pod zákonom odžil Kristus, zákon naplnil – zástupne namiesto nás ospravedlnených z viery. Kristus je našou spravodlivosťou a my sme spravodlivosťou Božou v ňom:

*„Lebo toho, ktorý nepoznal hriechu, učinil za nás hriechom,
aby sme my boli spravodlivosťou Božou v ňom“ (2 Korinským 5:21)*

Kedy je človek raz a navždy ospravedlnený (prehlásený za spravodlivého) z viery? Človek, ktorý spoznal svoj padlý stav, spoznal svoju vinu pred Bohom ako spravodlivým sudcom, činil pokánie zo svojho života, hľadal Boha a odpustenie, a dokonale sa spoľahol na Boha skrze Krista, čiže dokonale sa vierou spoľahol na Krista ako Spasiteľa hriešnikov a Kristovu zástupnú obeť na kríži, je ospravedlnený raz a navždy v momente uverenia v Krista, uverenia v evanjelium. Ako sme však povedali už vyššie (skôr), jeho viera musí byť „spasiteľná“, teda živá, poslúchajúca Boha, donášajúca ovocie a vytrvávajúca až do konca. Prečo to takto hovoríme? Lebo existuje aj viera, ktorá nemôže spasiť, viera, ktorú Boh nepočíta za spravodlivosť. Takou je mŕtva viera a viera, ktorú majú tí, ktorí sú pripodobnení druhej a tretej pôde z podobnosti o štvorakej pôde. Vyvstáva dôležitá otázka. Ak je to tak, že viera potrebná na ospravedlnenie z viery musí mať takú kvalitu, že vytrvá až do konca, čo sa preukáže až na konci (či vytrvala alebo nevytrvala), ako môže dôjsť k ospravedlneniu z viery už v momente uverenia??? Je to tak preto, lebo ako celé spasenie, tak aj ospravedlnenie z viery je Božím dielom. Navyše, Boh vidí do ľudského srdca a srdce pozná. Boh vie už pri uverení hriešnika, či jeho uverenie znamená spasiteľnú vieru, a preto ho môže vyhlásiť raz a navždy za spravodlivého. My ľudia do srdca človeka nevidíme tak ako Boh. My môžeme k človeku pristupovať len na základe jeho vyznania a jeho ovocia. Písmo nás varuje aj pred odpadnutím. Písmo pozná odpadnutie ako reálnu skutočnosť. Jedna vec je však istá: Tí ktorí definitívne odpadnú (zomrú v odpadnutí od Krista), spasení nikdy neboli, ospravedlnení z viery nikdy neboli. Definitívne odpadnú len tí, ktorí sa ako spasení a ospravedlnení javili, avšak v skutočnosti ani spasení ani ospravedlnení neboli. O tom si povieme viac v súvislosti so zmenou prirodzenosti ospravedlneného hriešnika. V súvislosti s ospravedlnením podčiarknime už len to, že ospravedlnenie hriešnika z viery je jednorázový jednosmerný nevratný právny úkon. Písmo nepozná nič také, že by ospravedlnený človek bol znova uznaný za vinného, bol znova počítaný za hriešnika. Rovnako tak v prípade Adamových potomkov Písmo pozná len prechod zo smrti do života, ale nepozná prechod zo života do smrti. Pozná len zotrvanie v smrti tých, ktorí v Krista neuverili, neboli ospravedlnení z viery, nenarodili sa znova.

Jedným z dôležitých aspektov a dôsledkov ospravedlnenia z viery je to, že ospravedlnený hriešnik sa môže blížiť k Bohu, pretože už medzi ním a Bohom neexistuje prekážka, ktorú predstavovala vina za hriech. Ospravedlnenie z viery preto tvorí základ pre naštartovanie nového vzťahu medzi ospravedlneným hriešnikom a Bohom:

„Ospravedlnení súc tedy z viery máme pokoj blížiti sa k Bohu skrze svojho Pána Ježíša Krista“ (Rímskym 5:1)

Vzkriesenie z mŕtvych – oživenie – znovuzrodenie – zmena prirodzenosti – darovanie Ducha

Začali sme s tým, že pre spásu potrebujeme dve veľké skutočnosti:

- (1) Ospravedlnenie
- (2) Zmenu prirodzenosti – z duchovnej mŕtvolky a telesného (hriechom porušeného) človeka na človeka živého Bohu, na nové stvorenie, znovuzrodeného človeka, ktorý má Ducha (Ducha Kristovho), má obrezané srdce (nové srdce)

Ako získavame v spasení túto druhú skutočnosť **bude predmetom výkladu v pokračovaní tohto vyučovania (časť 2).**

Náčrt obsahu:

Ale Písmo zavrelo všetko pod hriech, aby zaslúbenie z viery Ježíša Krista bolo dané veriacim

(Galatským 3:22)

Peter Vajda